

Drepturile dumneavoastră de securitate socială în România

Comisia Europeană

Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune

Direcția D: Drepturi sociale și incluziune

Unitatea D2: Protecție socială

Contact: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=2&langId=ro&acronym=contact>

Comisia Europeană

B-1049 Bruxelles

Drepturile dumneavoastră de securitate socială în România

Manuscris finalizat în Iulie 2023

Acest document nu poate fi considerat drept o luare de poziție oficială a Comisiei Europene.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2023

© Uniunea Europeană, 2023

Politica de reutilizare a documentelor Comisiei Europene este reglementată prin Decizia 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei (JO L 330, 14.12.2011, p. 39). Cu excepția cazului în care se prevede altfel, reutilizarea prezentului document este autorizată în temeiul unei licențe Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Aceasta înseamnă că reutilizarea este autorizată, cu condiția ca sursa documentului să fie recunoscută și să fie indicate orice modificări.

Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt deținute de Uniunea Europeană, este posibil să fie necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective.

În anumite momente ale vieții puteți avea nevoie de sprijinul oferit de prestațiile de securitate socială. În cazul în care locuiți în țara dumneavoastră natală și întruniți condițiile de eligibilitate, aveți dreptul de a primi sprijin. Însă aveți dreptul de a primi prestații și în cazul în care sunteți cetățean al oricărei țări din UE și vă mutați în altă zonă din UE. Informațiile de mai jos prevăd situațiile în care sunteți eligibil(ă) pentru a primi prestații, la ce prestații aveți dreptul și cum le puteți solicita.

Cuprins

FAMILIE	6
Maternitate	7
Alocații de stat pentru copii	8
Indemnizația pentru creșterea copilului	10
Alocația pentru susținerea familiei	13
SĂNĂTATE	16
Beneficii în caz de boală	17
Asigurări de sănătate	19
INCAPACITATE	22
Pensia de invaliditate	23
Accidentele de muncă și bolile profesionale	25
PENSIA DE VÂRSTĂ ȘI DE URMAȘ	28
Pensia pentru limită de vârstă	29
Pensia de urmaș	32
ASISTENȚA SOCIALĂ	35
Ajutorul social	36
Îngrijirea pe termen lung	39
ȘOMAJUL	44
Șomajul	45
POT CONTA CONTRIBUȚIILE ANTERIOARE DIN ALTĂ ȚARĂ	48
Cum sunt calculate contribuțiile din altă țară?	49
CE ÎNSEAMNĂ REȘEDINȚA OBIȘNUITĂ	52
Locul de reședință	53

Familie

Maternitate

Acest capitol oferă informații despre beneficiile la care aveți dreptul în România dacă deveniți mamă.

Beneficiile descrise sunt:

- Concediu medical și indemnizație pentru maternitate;
- Concediu medical și indemnizație de risc maternal.

În ce situații pot să cer beneficii?

Concediul medical și indemnizația de maternitate se acordă femeii însărcinate sau celei aflate în primele șase-opt săptămâni după naștere (femeia lăuză) și însumează 126 de zile calendaristice.

Concediul de risc maternal se poate acorda femeilor gravide sau lăuze care nu sunt în concediu de maternitate și cărora angajatorul nu le poate asigura condiții de muncă fără riscuri pentru sănătatea lor sau a copilului lor. Indemnizația de risc maternal se poate acorda pe o perioadă de maximum 120 de zile înainte și după concediul de maternitate în urma recomandării medicului de familie sau a medicului de obstetrică-ginecologie.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Pentru a beneficia de concediu și indemnizație de maternitate trebuie să îndepliniți următoarele condiții:

- să aveți reședința legală în România;
- să locuiți împreună cu copilul/copiii pentru care solicitați indemnizație;
- să fi contribuit timp de cel puțin 6 luni la sistemul de asigurări sociale în ultimele 12 luni dinaintea concediului de maternitate.

Pentru a beneficia de concediu de risc maternal trebuie să îndepliniți următoarele condiții:

- să aveți reședința legală în România;
- să fiți angajată și să solicitați acest concediu înaintea celui de maternitate sau, dacă sunteți lăuză sau alăptați, să cereți acest beneficiu după încheierea concediului de maternitate și numai în cazul în care nu solicitați indemnizație pentru creșterea copilului până la doi ani.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Indemnizația de maternitate

Indemnizația de maternitate este plătită mamei pentru o perioadă de 126 de zile calendaristice, timp în care aceasta se află în concediu. Acesta este format din 63 de zile de concediu înainte de naștere (concediu prenatal) și 63 de zile după nașterea copilului (concediu postnatal). Primele 42 de zile de concediu de după nașterea copilului sunt obligatorii. Restul de 84 de zile pot să nu fie luate dacă nu sunt considerate necesare de către mamă sau pot să fie luate mai devreme, înaintea nașterii sau mai târziu, după naștere.

Indemnizația de maternitate reprezintă 85 % din media veniturilor lunare realizate de către mamă în ultimele șase luni dinaintea concediului de maternitate. Această indemnizație este plătită pentru cele 126 de zile de concediu de maternitate, chiar și în cazul în care copilul se naște mort.

Indemnizația de maternitate nu este supusă regimului de impozit pe venit.

Indemnizația de risc maternal

Indemnizația de risc maternal reprezintă 75 % din media veniturilor lunare ale mamei din ultimele 6 luni dinaintea solicitării beneficiului. Se acordă pe o perioadă de maximum 120 de zile.

În cazul persoanelor salariate, concediul de maternitate și cel de risc maternal sunt acordate de către angajator pe baza recomandării medicului specialist sau a medicului de familie. Angajata însărcinată trebuie să își informeze angajatorul în scris și să atașeze documentul eliberat de către medic. Angajatorul este cel care plătește indemnizația de maternitate sau cea de risc maternal.

Persoanele care lucrează ca independent/persoană fizică autorizată trebuie să depună dosarul pentru concediu și indemnizație de maternitate la Casa de Asigurări de Sănătate de care aparțin. Aceasta este cea care va plăti indemnizația de maternitate.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Concediul de maternitate:** un concediu medical care se acordă femeii însărcinate sau lăuze pe baza recomandării medicului specialist sau a medicului de familie.
- **Persoană fizică autorizată:** persoana fizică autorizată să desfășoare orice formă de activitate economică legală, folosind în principal propria sa forță de muncă.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere-tip privind solicitarea drepturilor de asigurări sociale, altele decât pensiile](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkul de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Acest site nu aparține Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Legea privind protecția maternității la locul de muncă](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Casele județene de pensii și alte asigurări sociale.

Alocații de stat pentru copii

Acest capitol oferă informații despre beneficiile oferite pentru copii în România.

Beneficiul descris este: Alocația de stat pentru copii.

În ce situații pot să cer beneficii?

Alocația de stat pentru copii

- Alocația de stat se acordă copiilor cu vârsta de până la 18 ani care au reședința legală în România.
- Tinerii care au peste 18 ani și care urmează cursuri de învățământ liceal sau profesional beneficiază, de asemenea, de alocație până la terminarea studiilor.

Alocația nu se acordă tinerilor care repetă anul școlar, cu excepția celor care repetă din motive de sănătate, dovedite cu certificat medical.

- Tineri cu dizabilități cu vârsta mai mică de 26 de ani care urmează o formă de studii preuniversitare.
- Copilul este titularul dreptului la alocația de stat.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Pentru a putea beneficia de alocația de stat, copiii trebuie:

- să aibă reședința legală în România;
- să urmeze cursurile unui liceu sau ale unei școli profesionale/vocaționale în cazul în care au peste 18 ani.

Copiii cetățenilor străini și ai persoanelor fără cetățenie rezidenți în România beneficiază de alocația de stat dacă locuiesc împreună cu părinții.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Cuantumul lunar al alocației de stat pentru copii variază în funcție de vârsta copilului. Alocația se acordă lunar.

Vârsta copilului	Cuantumul alocației
Până la doi ani (trei ani în cazul copilului cu handicap)	631 RON
Între doi și 18 ani (sau până la absolvirea liceului/școlii profesionale), precum și în cazul tinerilor cu dizabilități cu vârsta mai mică de 26 de ani care urmează o formă de învățământ preuniversitar.	256 RON
Între trei și 18 ani (în cazul copiilor cu handicap)	631 RON

Părintele copilului nou-născut trebuie să solicite acordarea alocației la primăria satului/orașului în care locuiește. Documentele necesare sunt următoarele:

- cerere tip;
- certificatul de naștere al copilului pentru care este solicitată alocația;
- cartea de identitate a părintelui care va primi alocația pentru copilul său;
- extras de cont în cazul în care părintele dorește ca alocația să fie plătită în contul său bancar.

În funcție de caz, ar putea fi necesare o serie de alte documente, ca, de exemplu:

- certificatul de căsătorie al părinților;
- certificatul de divorț al părinților și certificatul de încredințare a copilului;
- dovada unei hotărâri judecătorești de încredințare, încredințare în vederea adopției, de plasament, de plasament în regim de urgență, de instituire a tutelei;
- certificat care atestă handicapul copilului.

Plata alocației de stat pentru copii se realizează prin mandat poștal sau transfer bancar în cont curent personal sau cont de card.

Alocația de stat pentru copii se plătește unuia dintre părinți pe baza acordului acestora sau, în caz de neînțelegere, pe baza deciziei autorității tutelare ori a hotărârii judecătorești, părintelui căruia i s-a încredințat copilul.

Alocația de stat pentru copii se plătește și tutorelui, curatorului, persoanei căreia i-a fost dat în plasament familial copilul, inclusiv asistentului maternal sau persoanei căreia i-a fost încredințat temporar copilul.

Alocația pentru copii nu este supusă regimului de impozit pe venit.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere pentru acordarea alocației de stat pentru copii](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkul de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Acest site nu aparține Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Legea privind alocațiile de stat pentru copii](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Trebuie contactată primăria satului/orașului în care locuiți. Locuitorii din București trebuie să contacteze primăria sectorului în care locuiesc.

Indemnizația pentru creșterea copilului

Acest capitol oferă informații despre beneficiile la care au dreptul persoanele care au în grijă copii cu vârsta de până la doi ani sau până la trei ani în cazul copilului cu handicap.

Beneficiile descrise sunt:

- Concediu pentru creșterea copilului și indemnizație pentru creșterea copilului;
- Concediu pentru creșterea copilului cu handicap și indemnizație pentru creșterea copilului cu handicap;
- Stimulentul de inserție.

În ce situații pot cere beneficii?

Concediul și indemnizația de creștere a copilului

Concediul și indemnizația de creștere a copilului se acordă părinților firești, părinților adoptivi, persoanelor cărora li s-au încredințat copii în vederea adopției, tutorilor legali sau persoanelor care au copii în plasament ori în plasament de urgență, cu excepția asistentului maternal profesionist, și care locuiesc împreună cu copilul sau copiii pentru care cer beneficii. Aceste persoane trebuie să aibă reședința în România.

Concediul pentru creșterea copilului cu handicap și indemnizația pentru creșterea copilului cu handicap

Concediul și indemnizația se acordă pentru maximum primii doi ani din viața copilului sau pentru primii trei ani, în cazul copiilor cu handicap.

Concediul pentru îngrijirea copilului cu handicap se poate prelungi până la împlinirea vârstei de șapte ani de către acesta, dacă unul dintre părinții firești sau dintre părinții adoptivi sau tutorele legal etc. o cer.

Stimulentul de inserție

Stimulentul de inserție este o sumă lunară plătită părinților care decid să își reia activitatea profesională înainte de terminarea concediului de creștere a copilului.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Pentru a putea beneficia de concediu și de indemnizația de creștere a copilului, precum și de stimulentele de inserție, trebuie să îndepliniți următoarele condiții:

- să locuiți împreună cu copilul/copiii pentru care cereți beneficiul și să vă ocupați de creșterea și îngrijirea acestuia/acestora;
- să aveți domiciliul sau reședința legală în România;
- să fi realizat venituri supuse impozitului pe venit într-o perioadă de 12 luni în ultimii 2 ani dinaintea nașterii/adoptiei/preluării tutelei sau a luării în plasament a copilului sau să vă fi aflat într-una sau mai multe dintre situațiile anume definite de lege, ca de exemplu: să fi beneficiat de indemnizație de șomaj sau să fi fost în evidența agențiilor pentru ocuparea forței de muncă în vederea acordării acesteia; să fi beneficiat de concedii și indemnizații de asigurări de sănătate sau de pensie de invaliditate etc.

În cazul în care ambii părinți îndeplinesc condițiile pentru a solicita concediul de creștere a copilului, cel puțin o lună din perioada totală a acestui concediu trebuie alocată părintelui care nu a solicitat acest drept. Dacă, de exemplu, mama copilului a solicitat concediul și indemnizația, tatăl trebuie să solicite o lună de concediu și invers.

Dreptul la indemnizația de creștere a copilului se suspendă, printre altele, dacă beneficiarul este decăzut din drepturile părintești, este îndepărtat de la exercitarea tutelei, execută o pedeapsă privativă de libertate sau se află în arest preventiv pe o perioadă mai mare de 30 de zile, realizează venituri supuse impozitului în perioada în care primește indemnizația de creștere a copilului care depășesc 6.570 RON pe an etc.

Următoarele categorii de venituri se pot cumula cu indemnizația pentru creșterea copilului:

- sumele obținute în baza legii, a contractului colectiv sau individual de muncă, acordate în perioada concediului pentru creșterea copilului, altele decât cele rezultate din desfășurarea efectivă a unei activități în perioada de concediu;
- indemnizațiile consilierilor locali sau județeni.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Părinții/tutorii/persoanele care au în plasament copii cu handicap au dreptul la concediu și indemnizație pentru creșterea copilului până când copilul împlinește vârsta de trei ani, sau până la împlinirea de către acesta a vârstei de șapte ani. Valoarea indemnizației este între 1.314 RON și 8.500 RON pe lună. În situația anterioară, pe perioada celor 4 ani, nivelul minim al indemnizației stabilit este de 1.314 RON, adică de 2,5 ori indicatorul social de referință de 525,5 RON.

Indemnizația minimă se plătește pentru fiecare copil născut dintr-o sarcină multiplă, începând cu al doilea copil provenit dintr-o astfel de naștere.

Persoanele cu dizabilități grave sau accentuate care au copii cu handicap în întreținere și care nu au niciun alt venit, cu excepția indemnizațiilor pentru persoanele cu dizabilități, beneficiază de un sprijin lunar în valoare de 45 % din indemnizația minimă pentru creșterea copilului până când copilul împlinește vârsta de 3 ani și de 35 % din indemnizația minimă pentru creșterea copilului cu vârsta între 3 și 7 ani.

Persoanele cu dizabilități grave sau accentuate care au copii în întreținere și care nu îndeplinesc condițiile pentru acordarea concediului și a indemnizației pentru creșterea copilului beneficiază de un sprijin lunar în valoare de:

- 45 % din indemnizația minimă pentru creșterea copilului până la împlinirea de către copil a vârstei de doi ani;
- 15 % din indemnizația minimă pentru creșterea copilului pentru copilul cu vârsta între doi și șapte ani.

Persoanele care au copii cu handicap în întreținere și care nu îndeplinesc condițiile pentru acordarea concediului și a indemnizației pentru creșterea copilului beneficiază de un sprijin

lunar în valoare de 35 % din indemnizația minimă pentru creșterea copilului până la împlinirea de către copil a vârstei de trei ani și în valoare de 15 % pentru copilul cu vârsta între trei și șapte ani.

Una dintre persoanele care au grijă efectiv de un copil cu un handicap sever sau pronunțat are dreptul la un program de lucru redus la 4 ore în fiecare lună, până când copilul împlinește vârsta de 18 ani și are dreptul la o indemnizație egală cu 50 % din nivelul minim al indemnizației pentru creșterea copilului, respectiv 657 RON.

Persoanele care solicită indemnizația de creștere a copilului sau stimulentele de inserție trebuie să depună o cerere adresată primăriei comunei/orașului/sectorului unde își are domiciliul sau reședința, însoțită de:

- copia actului de identitate și a certificatului de naștere a copilului pentru care se solicită beneficiul ori, după caz, de livretul de familie, toate acestea certificate pentru conformitate cu originalul de către persoana care primește documentele;
- actele care dovedesc relația dintre solicitant și copil în cazul adopțiilor, al instituirii tutelei, al plasamentului;
- documente care să ateste că solicitantul a realizat venituri supuse impozitului într-o perioadă de 12 luni în ultimii doi ani dinaintea nașterii/adopției/preluării tutelei copilului, precum și nivelul acestora, sau că se află într-o situație care îi dă dreptul de a beneficia de indemnizație;
- dovada de suspendare a activităților profesionale pentru creșterea copilului;
- alte documente necesare, după caz, pentru a dovedi că solicitantul este îndreptățit să primească concediul și indemnizația de creștere a copilului.

Persoana care solicită beneficiul are, totodată, obligația să comunice în scris orice modificare intervenită în situația sa, în termen de 15 zile lucrătoare de la apariția acesteia.

Persoanele care se află în concediu de creștere a copilului și decid să își reia activitatea profesională înainte ca respectivul copil să împlinească vârsta de șase luni sau un an în cazul copilului cu dizabilități beneficiază de un stimulent de inserție lunar în valoare de 1.500 RON. Suma este acordată până când copilul împlinește vârsta de doi ani, respectiv trei ani în cazul copilului cu dizabilități.

Persoanele care se află în concediu de creștere a copilului și decid să revină la locul de muncă după ce copilul împlinește șase luni sau un an în cazul copilului cu dizabilități primesc un stimulent de inserție lunar în valoare de 650 RON. Suma este acordată până când copilul împlinește vârsta de 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilități.

Concediul și indemnizația de creștere a copilului încetează odată cu întoarcerea la activitățile profesionale și acordarea stimulentei de inserție.

Din indemnizația de creștere a copilului și din stimulentele de inserție nu se rețin impozitul pe venit și contribuțiile sociale obligatorii stabilite de lege.

Indemnizația pentru creșterea copilului și stimulentele de inserție sunt plătite lunar prin mandat poștal sau, după caz, în contul curent personal ori contul de card al beneficiarului.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Indicator social de referință (ISR):** unitatea exprimată în lei pe baza căreia se calculează diferite prestații bănești de asigurări sociale în România. La 1 ianuarie 2023, ISR este de 525,5 RON.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere pentru acordarea indemnizației de creștere a copilului/stimulentului de inserție](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkul de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Acest site nu aparține Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Cerințe și documente necesare pentru acordarea indemnizației de creștere a copilului și a stimulentei de inserție](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Trebuie contactată primăria comunei/orașului/sectorului municipiului București în care aveți domiciliul sau reședința.

Alocația pentru susținerea familiei

Acest capitol oferă informații despre alocația acordată familiilor cu venituri mici pentru susținerea familiei, creșterea și îngrijirea copiilor.

Beneficiul descris este: Alocația pentru susținerea familiei.

În ce situații pot să cer beneficii?

Alocația pentru susținerea familiei

Alocația pentru susținerea familiei este o formă de sprijin pentru familiile cu venituri reduse care au în creștere și îngrijire copii în vârstă de până la 18 ani.

Această alocație este acordată pentru a completa veniturile familiale cu scopul asigurării unor condiții mai bune pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor, precum și pentru încurajarea frecventării de către copii a unei forme de învățământ.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Pentru a putea beneficia de alocația pentru susținerea familiei, o familie biparentală sau monoparentală trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să aibă reședința legală în România;
- să locuiască împreună cu copilul/copiii pe care îl au în întreținere;
- copilul/copiii să urmeze o formă de învățământ fără întrerupere și să primească o notă la purtare de minimum opt (din 10);
- să aibă un venit net mediu pe membru de familie până la maximum 1,06 din indicatorul social de referință, respectiv 557 RON pe lună.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Alocația pentru susținerea familiei este calculată în funcție de indicatorul social de referință (ISR), de venitul net mediu lunar pe membru de familie și de numărul membrilor familiei. ISR este stabilit periodic de către guvern și este în valoare de 525,5 RON la 1 ianuarie 2023.

Pentru a obține alocația, părinții trebuie să depună la primăria localității în care își au reședința un dosar format dintr-o cerere, o declarație pe propria răspundere însoțită de actele doveditoare privind componența familiei, veniturile acesteia și, după caz, documente privind frecventarea cursurilor școlare de către copiii aflați în întreținere.

Cuquantumul alocației pentru susținerea familiei cu doi părinți în care venitul net pe membru de familie este de până la 0,40 ISR, respectiv 210,20 RON pe lună, este de:

Numărul de copii	Cuquantumul alocației
1	0,1640 ISR (87 RON)
2	0,3280 ISR (173 RON)
3	0,4920 ISR (259 RON)
4 sau mai mulți	0,6560 ISR (345 RON)

Cuquantumul alocației pentru susținerea familiei cu doi părinți în care venitul net pe membru de familie este între 0,40 ISR (210,20 RON pe lună) și 1,06 ISR (557 RON pe lună) este de:

Numărul de copii	Cuquantumul alocației
1	0,1500 ISR (79 RON)
2	0,3000 ISR (158 RON)
3	0,4500 ISR (237 RON)
4 sau mai mulți	0,6000 ISR (316 RON)

Cuquantumul alocației pentru susținerea familiei monoparentale în care venitul net pe membru de familie este de până la 0,40 ISR, respectiv 210,20 RON pe lună, este de:

Numărul de copii	Cuquantumul alocației
1	0,214 ISR (113 RON)
2	0,428 ISR (225 RON)
3	0,642 ISR (338 RON)
4 sau mai mulți	0,856 ISR (450 RON)

Cuquantumul alocației pentru susținerea familiei monoparentale în care venitul net pe membru de familie este între 0,40 ISR (210,20 RON pe lună) și 1,06 ISR (557 RON pe lună), este de:

Numărul de copii	Cuquantumul alocației
1	0,204 ISR (108 RON)
2	0,408 ISR (215 RON)
3	0,612 ISR (322 RON)
4 sau mai mulți	0,816 ISR (429 RON)

Explicații ale termenilor folosiți

- **Indicator social de referință (ISR):** unitatea exprimată în lei pe baza căreia se calculează diferite prestații bănești de asigurări sociale în România, printre care și alocația pentru susținerea familiei.
- **Familie monoparentală:** familia formată dintr-un singur adult și copiii aflați în întreținerea acestuia și care locuiesc împreună cu acesta.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere și declarație pe propria răspundere pentru acordarea alocației de susținere a familiei](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkurile de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Aceste site-uri nu aparțin Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Informații despre alocația pentru susținerea familiei](#)
- [Informații despre actele necesare pentru a dovedi veniturile familiei](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Prestații familiale: drepturile dumneavoastră în străinătate ca cetățean UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Trebuie contactată primăria localității în care aveți reședința.

Sănătate

Beneficii în caz de boală

Acest capitol oferă informații despre beneficiile la care aveți dreptul în România dacă aveți nevoie de îngrijiri medicale și nu mai puteți lucra pentru o perioadă limitată de timp.

Beneficiile descrise sunt:

- Beneficiu în caz de incapacitate temporară de muncă (*concediu medical și indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă*);
- Beneficii pentru îngrijirea copilului bolnav (*concediu medical și indemnizație pentru îngrijirea copilului bolnav*).

În ce situații pot să cer beneficii?

Beneficiu în caz de incapacitate temporară de muncă

Acest beneficiu este plătit persoanelor salariate și persoanelor fizice autorizate cu reședința legală în România în cazul în care suferă de boli obișnuite sau de accidente survenite în afara orelor de muncă. Beneficiul este plătit pentru a înlocui un venit pe care nu îl mai puteți obține din cauza îmbolnăvirii.

Beneficii pentru îngrijirea copilului bolnav

În cazul în care copilul dumneavoastră cu vârsta de până la șapte ani se îmbolnăvește, aveți dreptul să vă întrerupeți activitatea pentru a avea grijă de el (ea). Regula se aplică și atunci când copilul dumneavoastră suferă de handicap și are vârsta de până la 18 ani sau când copilul dumneavoastră are boli grave și vârsta de până la 16 ani.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Persoanele salariate, persoanele fizice autorizate cu reședința legală în România și persoanele aflate în șomaj au dreptul la aceste beneficii.

O altă condiție care trebuie îndeplinită în cele mai multe cazuri este ca persoana în cauză să fi contribuit la sistemul de asigurări sociale de sănătate timp de minimum șase luni în perioada ultimelor 12 luni calendaristice. Această regulă nu se aplică în cazul în care persoana în cauză suferă de tuberculoză sau de altă boală contagioasă sau este infectată cu virusul HIV/maladia SIDA.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Beneficiu în caz de incapacitate de muncă

Persoanele care nu pot lucra pentru o perioadă limitată de timp primesc o indemnizație care reprezintă 75 % din salariul lor lunar mediu, calculat pe baza ultimelor șase luni de salariu dinaintea perioadei de incapacitate.

În cazul în care persoana care solicită beneficiul are nevoie de o intervenție chirurgicală de urgență sau suferă de tuberculoză sau de alte boli contagioase sau este infectată cu virusul HIV/maladia SIDA, indemnizația plătită este egală cu salariul mediu lunar al persoanei respective.

Această indemnizație este plătită pe o perioadă de maximum 183 de zile pe an pentru fiecare tip de boală și poate fi extinsă în anumite situații. În cazul tuberculozei, indemnizația este plătită pentru un an. Există posibilitatea ca această perioadă să fie extinsă cu încă șase luni.

Dacă persoana aflată în incapacitate temporară de muncă nu se reabilitează în această perioadă, medicul care se ocupă de cazul său poate recomanda pensionarea temporară sau permanentă.

Beneficii pentru îngrijirea copilului bolnav

Părinții care trebuie să stea acasă pentru a-și îngriji copilul bolnav primesc o indemnizație de 85 % din salariul lor mediu lunar pe o perioadă de maximum 45 de zile pe an. Aceasta perioadă poate fi extinsă în anumite condiții.

Pentru a accesa aceste beneficii, persoana în cauză trebuie să își anunțe angajatorul și să aducă dovezi în termen de cinci zile lucrătoare din momentul în care a început perioada de incapacitate de muncă.

În cazul în care angajatorul are îndoieli asupra incapacității de muncă, acesta poate cere realizarea unei expertize medicale pentru a confirma incapacitatea. Casa Județeană de Asigurări de Sănătate poate, de asemenea, cere această expertiză, chiar dacă persoana în cauză deține un certificat medical care atestă boala.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Asigurare socială de sănătate:** orice persoană care este rezident legal în România poate beneficia de sistemul național de asigurări de sănătate dacă plătește contribuții timp de minimum șase luni în perioada ultimelor 12 luni calendaristice. Aceste contribuții sunt plătite de către angajator în cazul persoanelor salariate sau direct de către persoanele fizice autorizate.
- **Reședința legală:** locul de reședință este țara în care locuiți în mod normal și în care aveți centrul dumneavoastră de interes.
- **Indemnizație:** suma de bani acordată în diferite condiții de la bugetul asigurărilor sociale.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- https://www.casmb.ro/atl_uploads_pf_concedii_contract.php

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkul de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Acest site nu aparține Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Categoriile de persoane beneficiare de concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Casele județene de asigurări de sănătate.

Asigurări de sănătate

Acest capitol oferă informații despre cum puteți obține o asigurare de sănătate în România și de ce servicii beneficiați dacă sunteți asigurat.

În ce situații pot să cer beneficii?

Persoanele asigurate în România beneficiază de un pachet de bază de servicii medicale care includ consultații periodice privind evaluarea stării de sănătate, precum și îngrijiri medicale în caz de boală.

Orice asigurat trebuie să se înscrie pe lista de pacienți a unui medic de familie, care este primul punct de contact pentru consultații periodice și în cazul problemelor medicale, atunci când acestea nu reprezintă o urgență.

În cazul în care medicul de familie depistează probleme de sănătate pe care nu le poate trata, pacientul va fi îndrumat către medicii de specialitate.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Orice persoană care este rezident legal în România poate beneficia de sistemul național de asigurări de sănătate de la data începerii plății contribuțiilor la fond. Persoanele fără venit plătesc contribuția pentru asigurări sociale și de sănătate aplicată la 6 salarii minime brute pentru 12 luni.

Următoarele categorii de persoane beneficiază de asigurare medicală gratuită:

- Copiii cu vârsta între zero și 18 ani;
- Tinerii între 18 și 26 de ani, dacă sunt studenți și nu lucrează. Regula se aplică și în cazul în care tinerii nu sunt studenți și nu au venituri din muncă sau nu sunt beneficiari de ajutor social;
- Pensionații;
- Persoanele care beneficiază de ajutor de șomaj;
- Persoanele care beneficiază de asistență socială.

Persoanele care nu au asigurare medicală beneficiază de îngrijiri medicale în cazul în care:

- au nevoie urgentă de o intervenție medico-chirurgicală;
- sunt diagnosticați cu tuberculoză sau alte boli cu potențial epidemic;
- sunt purtători ai virusului HIV sau diagnosticați cu SIDA;
- sunt femei gravide sau care au născut recent.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Persoanele asigurate în România beneficiază de un pachet de bază de servicii medicale prin care se tratează bolile sau accidentele, din prima zi de îmbolnăvire sau de la data accidentului până la vindecare. Acest pachet este actualizat periodic de către Ministerul Sănătății. Cel în vigoare cuprinde următoarele servicii:

- servicii medicale de urgențe medico-chirurgicale;
- servicii de prevenție, care se referă la consultații și analize de evaluare a riscului de îmbolnăvire;
- servicii medicale pentru afecțiuni acute sau acutizări ale unor boli cronice;
- servicii medicale pentru afecțiuni cronice, inclusiv monitorizare activă pentru bolile cronice cu impact major asupra bolilor cu risc cardiovascular înalt, diabet zaharat tip 2, astm bronșic, boală pulmonară obstructivă cronică, boala cronică de rinichi;
- servicii medicale paraclinice în ambulatoriu de specialitate;

- servicii medicale de medicină dentară (o consultație gratuită pe an și alte câteva servicii gratuite);
- servicii de spitalizare de zi și continuă;
- îngrijiri medicale la domiciliu;
- medicamente cu și fără contribuție personală în tratament ambulatoriu;
- dispozitive medicale.

Persoanele asigurate trebuie să plătească pentru medicamentele de care au nevoie în cazul în care nu sunt spitalizate. Anumite medicamente sunt gratuite sau vândute la preț redus (medicamente compensate) pentru anumite categorii sociale și pensionari. Lista acestor medicamente este publicată de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Medic de familie:** medicul specialist de medicină de familie/ medicul general pe lista căruia/căreia orice asigurat trebuie să se înscrie pentru consultații medicale și acordarea îngrijirilor medicale.
- **Spitalizare de zi:** spitalizarea cu o durată de maximum 12 ore. Se aplică în cazul urgențelor medicale în care este nevoie de o supraveghere de specialitate sau în cazul în care diagnosticul și tratamentul persoanei asigurate nu pot fi efectuate în afara spitalului.
- **Spitalizare continuă:** spitalizare cu o durată mai mare de 24 de ore. Se aplică în cazul nașterilor, al urgențelor medicale în care pacientul are nevoie de supraveghere medicală continuă, al bolilor cu potențial epidemic în urma cărora pacientul trebuie să fie izolat.
- **Servicii medicale paraclinice în ambulatoriu:** analize de laborator care nu necesită spitalizare.
- **Boală cronică:** boală cu o evoluție lentă și care este de durată.
- **Boală acută:** boală cu o evoluție rapidă și cu caracter de criză.
- **Dispozitive medicale:** echipamente utilizate pentru corectarea văzului, auzului, pentru protezarea membrelor, ca de exemplu proteze, dispozitive de mers, necesare în scopul recuperării.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere de obținere a adeverinței de asigurat](#)
- [Cerere pentru aprobarea eliberării de dispozitive medicale](#)
- [Cerere pentru solicitarea serviciilor medicale la domiciliu de către pacient](#)
- [Contract pentru persoanele care nu sunt salariați și își plătesc personal contribuția la asigurările de sănătate](#)
- [Cerere pentru încheierea contractului de asigurat în calitate de persoană fizică nesalariată](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkurile de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Aceste site-uri nu aparțin Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Drepturile și obligațiile asiguratului](#)
- [Cum dovedesc că am asigurare medicală?](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Casa Națională de Asigurări de Sănătate

Calea Călărașilor 248, Bl. S19, sector 3

030634 București

România

Tel. + 40 800800950

<http://www.cnas.ro/>

[Casele judetene de asigurări de sănătate](#)

Incapacitate

Pensia de invaliditate

Acest capitol oferă informații despre prestațiile pentru pensii oferite persoanelor care își pierd capacitatea de muncă total sau parțial.

Beneficiile descrise sunt:

- Pensia de invaliditate;
- Indemnizația de însoțitor.

În ce situații pot să cer beneficii?

Pensia de invaliditate se acordă persoanelor care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, fie din cauza accidentelor de muncă sau a bolilor profesionale, fie din cauza altor boli și accidente care nu au legătură cu munca.

În funcție de gradul de reducere a capacității de muncă, invaliditatea poate fi:

- de gradul I, dacă persoana în cauză și-a pierdut total capacitatea de muncă și de autoîngrijire;
- de gradul II, dacă persoana în cauză și-a pierdut total capacitatea de muncă, dar nu și capacitatea de autoîngrijire;
- de gradul III, dacă persoana în cauză și-a pierdut cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, dar poate în continuare să presteze o activitate profesională cu cel mult jumătate de normă.

Indemnizația de însoțitor se acordă pensionarilor de invaliditate de gradul I.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Persoanele pot beneficia de pensia de invaliditate dacă:

- au sau au avut calitatea de asigurat al sistemului public de pensii;
- și-au pierdut cel puțin jumătate din capacitatea de muncă;
- starea sănătății acestora a fost încadrată într-un grad de invaliditate prin decizie emisă de către medicul expert al asigurărilor sociale;
- au vârsta mai mică decât vârsta standard de pensionare.

Odată ce au obținut pensia de invaliditate, beneficiarii trebuie să se supună revizuirii medicale periodice, la intervale de timp cuprinse între un an și trei ani, până la atingerea vârstei standard de pensionare. Medicul expert cu competență în domeniul asigurărilor sociale decide după fiecare revizuire dacă beneficiarul pensiei de invaliditate va fi menținut în același grad de invaliditate, va fi trecut în alt grad de invaliditate sau dacă și-a redobândit capacitatea de muncă.

Dacă beneficiarii nu se prezintă la această revizuire din motive dependente de aceștia, plata pensiei de invaliditate va fi suspendată sau încetată, după caz. Suspendarea se aplică începând cu luna următoare datei la care era programată revizuirea medicală. Încetarea plății se produce după 12 luni de la data la care beneficiarul nu s-a prezentat la revizuirea medicală obligatorie.

Există câteva excepții de la revizuirea medicală periodică obligatorie:

- în cazul în care beneficiarul suferă de o invaliditate care afectează ireversibil capacitatea sa de muncă;
- dacă beneficiarul a împlinit vârsta standard de pensionare;
- dacă beneficiarul are o vârstă cu până la cinci ani mai mică față de vârsta de pensionare și a realizat stagiul complet de cotizare.

La data îndeplinirii condițiilor pentru pensia pentru limită de vârstă (vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare), pensia de invaliditate devine pensie pentru limită de vârstă, situație în care se acordă din oficiu cuantumul cel mai avantajos.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Cuquantumul pensiei de invaliditate acordate de sistemul public este calculat pe baza perioadei de contribuție și a nivelului veniturilor realizate de-a lungul carierei solicitanților, în funcție de gradul de invaliditate al acestora și de valoarea punctului de pensie (respectiv 1.785 RON începând din ianuarie 2023).

La calculul pensiei de invaliditate de gradul I și II se acordă un stagiul potențial, ca o creditare pentru stagiul de cotizare nerealizat din cauza afecțiunilor invalidante.

Pentru a beneficia de pensia de invaliditate, persoanele care o solicită trebuie să depună la casa teritorială de pensii în a cărei rază de activitate își au domiciliul sau reședința un dosar care include, printre altele, o cerere de pensionare, carnetul de muncă, adeverințele de salarii și sporurile aferente, decizia medicală asupra capacității de muncă, actele de stare civilă și alte documente, în funcție de specificul fiecărui caz.

Indemnizația de însoțitor se acordă la cerere pensionarilor de invaliditate de gradul I și reprezintă 80 % din valoarea unui punct de pensie în vigoare la data respectivă (1.428 RON din ianuarie 2023).

Persoanele care primesc o pensie de invaliditate din sistemul public pentru afecțiuni care nu mai permit reluarea activității profesionale pot beneficia și de o pensie privată sau de o sumă adițională dacă au contribuit la sistemul de pensii administrate privat. Suma adițională se acordă numai contribuabililor la un fond de pensii care nu au acumulat suficient pentru a primi o pensie din sistemul privat.

Pentru a primi pensia privată/suma adițională, contribuabilii trebuie să depună o cerere la administratorul fondului de pensii la care sunt înscrși.

Pensia de invaliditate este plătită lunar, prin mandat poștal sau prin transfer bancar în contul curent personal sau în contul de card al beneficiarului, în funcție de preferința acestuia.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Stagiul de cotizare:** perioada de timp pentru care s-au datorat contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii, precum și cea pentru care asigurații cu contract de asigurare socială au datorat și plătit contribuții de asigurări sociale la sistemul public de pensii.
- **Stagiul potențial:** perioada de timp considerată stagiul de cotizare și acordată la calculul pensiei de invaliditate, ca o creditare pentru stagiul de cotizare nerealizat din cauza afecțiunilor invalidante.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere pentru acordarea pensiei de invaliditate](#)
- [Cerere pentru expertizarea medicală a capacității de muncă](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkul de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Acest site nu aparține Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Mai multe informații despre pensia de invaliditate](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Casa Națională de Pensii Publice (CNPP)

Str. Latină nr. 8, sector 2

020793 București

România

Tel. + 40 800826727

<https://www.cnpp.ro/home>

Casele judetene de pensii publice

Accidentele de muncă și bolile profesionale

Acest capitol oferă informații despre cele mai importante prestații în bani oferite persoanelor care sunt victimele unui accident de muncă sau dobândesc o boală profesională.

Beneficiile descrise sunt:

- Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă;
- Indemnizația pentru trecerea temporară în alt loc de muncă;
- Indemnizația pentru reducerea timpului de muncă cu o pătrime din durata normală.

În ce situații pot să cer beneficii?

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se acordă persoanelor asigurate pentru accidente de muncă și boli profesionale în cazul în care acestea își pierd temporar capacitatea de muncă din cauza unui accident de muncă sau a unei boli dobândite ca urmare a exercitării unei activități profesionale.

Indemnizația pentru trecerea temporară în alt loc de muncă se acordă persoanelor asigurate pentru accidente de muncă și boli profesionale în cazul în care acestea trebuie să își schimbe temporar locul de muncă din cauza unui accident de muncă sau a unei boli dobândite ca urmare a exercitării unei activități profesionale.

Indemnizația pentru reducerea timpului de muncă cu o pătrime din durata normală se acordă persoanelor asigurate pentru accidente de muncă și boli profesionale în cazul în care acestea nu mai pot lucra cu normă întreagă din cauza unui accident de muncă sau a unei boli dobândite ca urmare a exercitării unei activități profesionale.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Pentru a beneficia de oricare dintre cele 3 indemnizații, o persoană trebuie să aibă domiciliul sau reședința în România și să fie asigurată pentru riscul unor accidente de muncă sau al unor boli profesionale.

Categoriile de persoane asigurate obligatoriu pentru aceste riscuri sunt:

- persoanele angajate printr-un contract individual de muncă, inclusiv cetățenii străini sau apatrizii care prestează muncă pentru angajatori români, pe perioada în care au domiciliul sau reședința în România;
- persoanele care sunt alese în funcțiile pe care le ocupă și care lucrează în cadrul unei instituții executive, legislative sau judecătorești în România;
- funcționarii publici;
- șomerii, în cazul în care urmează o practică profesională;
- ucenicii, elevii și studenții, pe durata efectuării practicii profesionale;

- voluntarii care lucrează în serviciile voluntare de urgență, pe baza unui contract de voluntariat;
- cetățenii români care lucrează în străinătate pentru angajatori români.

Casele teritoriale de pensii exercită atribuțiile specifice de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Contribuția asiguratorie pentru muncă este plătită de către angajatori sau de persoanele juridice asimilate angajatorului.

Dreptul la prestațiile și serviciile de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale încep de la data stabilirii raporturilor de asigurare și încetează odată cu aceste raporturi.

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă datorată accidentelor de muncă sau bolilor profesionale se acordă pe baza certificatului medical eliberat conform dispozițiilor legale.

Indemnizațiile pentru trecerea temporară în alt loc de muncă și pentru reducerea timpului de lucru se acordă la propunerea medicului curant, cu avizul medicului asiguratorului, dacă venitul salarial brut lunar realizat la noul loc de muncă sau prin reducerea timpului normal de muncă este inferior mediei veniturilor lunare din ultimele șase luni dinaintea accidentului/depistării afecțiunii.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă

Aceste indemnizații sunt calculate ca fiind 80 % (sau 100 % în cazul urgențelor medicale) din media veniturilor brute pe care persoana în cauză le-a realizat în cele șase luni dinaintea accidentului de muncă/contractării bolii profesionale.

Dacă perioada de asigurare este mai mică de șase luni, indemnizația se calculează pe baza mediei veniturilor brute realizate lunar sau a mediei veniturilor brute înregistrate în contractul voluntar de asigurare.

Indemnizația se acordă pentru o perioadă de 183 de zile dintr-un an și se poate prelungi până la maximum 273 de zile.

Indemnizația este supusă regimului de impozit pe venit.

Indemnizația pentru trecerea temporară în alt loc de muncă

Aceasta indemnizație este plătită lunar și se calculează ca diferența dintre media veniturilor brute realizate de către persoana asigurată în cele șase luni dinaintea accidentului/contractării bolii și venitul brut lunar obținut la noul loc de muncă.

Valoarea indemnizației nu poate depăși 25 % din media veniturilor brute lunare obținute în ultimele 6 luni dinaintea accidentului/contractării bolii.

Aceasta se acordă pe o perioadă de maximum 90 de zile dintr-un an, în una sau mai multe etape.

Indemnizația este supusă regimului de impozit pe venit.

Indemnizația pentru reducerea timpului de lucru cu o pătrime din durata normală

Această indemnizație este plătită lunar și se calculează ca diferența dintre media veniturilor brute realizate de către persoana asigurată în cele șase luni dinaintea accidentului/contractării bolii și venitul lunar brut realizat în urma reducerii timpului de muncă.

Cuantumul indemnizației nu poate depăși 25 % din media veniturilor brute lunare obținute în ultimele șase luni dinaintea accidentului/contractării bolii.

Aceasta se acordă pe o perioadă de maximum 90 de zile dintr-un an, în una sau mai multe etape.

Indemnizația este supusă regimului de impozit pe venit.

Pentru a obține indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, angajatul trebuie să depună o cerere către angajator. Cererea trebuie să fie însoțită de certificatul medical care specifică codul accidentului de muncă sau al bolii profesionale.

Angajații pot depune cererea pentru acordarea indemnizației pentru trecerea temporară în alt loc de muncă sau a celei pentru reducerea timpului de lucru cu o pătrime din durata normală la unitatea angajatoare.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Accident de muncă:** vătămarea violentă a organismului, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de muncă de cel puțin trei zile calendaristice, invaliditate ori deces.
- **Boală profesională:** afecțiunea care se produce ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzată de agenți nocivi fizici, chimici ori biologici caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului, în procesul de muncă.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkurile de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Aceste site-uri nu aparțin Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Legea privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale](#)
- [Informații generale despre prestațiile și serviciile de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

[Casele județene de pensii publice](#)

Pensia de vârstă și de urmaș

Pensia pentru limită de vârstă

Acest capitol oferă informații despre prestațiile pentru pensii oferite persoanelor care ating vârsta standard de pensionare și care au îndeplinit stagiul minim de cotizare în sistemul public de pensii.

Beneficiile descrise sunt:

- Pensia pentru limită de vârstă;
- Pensia anticipată;
- Pensia anticipată parțială.

În ce situații pot să cer beneficii?

Pensia pentru limită de vârstă se acordă persoanelor care au atins vârsta standard de pensionare și care au realizat stagiul minim de cotizare în sistemul public de pensii.

Pensia anticipată se poate acorda, cu cel mult cinci ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, persoanelor care au realizat un stagiul de cotizare cu cel puțin opt ani mai mare decât stagiul complet de cotizare.

Pensia anticipată parțială se poate acorda, cu cel mult cinci ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, persoanelor care au realizat stagiul complet de cotizare, precum și celor care au depășit stagiul complet de cotizare cu până la opt ani.

Persoanele născute după data de 1 iulie 1971 care contribuie la sistemul public de pensii trebuie să participe obligatoriu la un fond de pensii administrat privat. Persoanele născute între 1 iulie 1961 și 1 iulie 1971 care contribuie la sistemul public de pensii pot contribui opțional la un fond de pensii administrat privat.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Pentru a beneficia de pensia pentru limită de vârstă, o persoană trebuie să fi atins vârsta standard de pensionare și să fi contribuit la sistemul public de pensii o anumită perioadă minimă de timp.

La data de 1 ianuarie 2023:

- Vârsta standard de pensionare pentru femei este de 62 de ani și va crește treptat până la 63 de ani până în luna ianuarie 2030.
- Pentru bărbați, vârsta standard de pensionare este de 65 de ani.
- Stagiul minim de cotizare este de 15 ani atât pentru femei, cât și pentru bărbați.
- Stagiul complet de cotizare pentru femei este de 32 de ani și va crește treptat până la 35 de ani până în luna ianuarie 2030.
- Stagiul complet de cotizare pentru bărbați este de 35 de ani.

Persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu vârsta standard redusă, dacă au realizat stagii de cotizare în alte condiții de muncă decât cele normale, și anume:

- în condiții speciale ori deosebite de muncă;
- în fostele grupe I și II de muncă, în vigoare până la 1 aprilie 2001.

Cu respectarea condițiilor specifice prevăzute de lege, reduceri ale vârstelor standard de pensionare se acordă și persoanelor persecutate politic, nevăzătorilor și persoanelor cu handicap.

Perioadele necontributive, precum perioada de acordare a concediului de creștere a copilului, a pensiei de invaliditate sau a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, perioada efectuării cursurilor de zi ale unei instituții de învățământ superior (cu condiția absolvirii), perioada efectuării serviciului militar obligatoriu sau perioada în care o

persoană a fost înrolată, mobilizată sau luată prizonier în război, sunt luate în considerare la calcularea pensiei pentru limită de vârstă și a pensiei pentru limită de vârstă cu vârsta standard redusă.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Pensia pentru limită de vârstă

În sistemul public de pensii, cuantumul pensiei pentru limită de vârstă este calculat pe baza stagiului de cotizare realizat pe parcursul activității profesionale a solicitantului, a nivelului veniturilor care au constituit baza de calcul pentru contribuțiile de asigurări sociale, precum și a valorii punctului de pensie (respectiv 1.785 RON începând cu ianuarie 2023).

Calculul pensiei se bazează pe un sistem de puncte, calculate lunar prin împărțirea câștigului salarial brut sau a venitului asigurat al solicitantului la câștigul salarial mediu brut realizat la nivel național, comunicat de către Institutul Național de Statistică pentru fiecare lună.

Pentru persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare sau o perioadă mai mare decât acesta, cuantumul pensiei obținut prin aplicarea formulei de calcul este mai mare decât pentru cele care au realizat o perioadă de contribuție mai mică.

Pensia anticipată și pensia anticipată parțială

Cuantumul pensiei pentru limită de vârstă cu vârsta standard redusă, al pensiei anticipate și al pensiei anticipate parțiale se calculează la fel ca în cazul pensiei pentru limită de vârstă, doar că în cazul pensiei anticipate parțiale, cuantumul se reduce cu diferite procente, în funcție de numărul de ani cu care este depășit stagiul complet de cotizare și numărul de luni rămase până la împlinirea vârstei standard de pensionare.

La data împlinirii vârstei standard de pensionare atât pensia anticipată, cât și cea anticipată parțială se transformă automat în pensie pentru limită de vârstă și se recalculează prin eliminarea penalizării aplicate pentru pensia anticipată parțială și adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor perioade de contribuție din timpul perioadei de suspendare a pensiei anticipate/pensiei anticipate parțiale.

Pensiile mai mari de 2.000 RON sunt supuse impozitului pe venit. Acesta se calculează numai pentru partea din pensie care depășește 2.000 RON.

Pentru a beneficia de o prestație pentru pensie, orice persoană trebuie să depună cererea de pensionare la casa teritorială de pensii pe raza căreia își are domiciliul sau reședința. Cererea este însoțită de documentele care dovedesc îndeplinirea condițiilor specifice pentru tipul de pensie solicitat.

Persoanele care au contribuit la un fond de pensii administrat privat trebuie să ceară prestația de la fondul la care au contribuit. Suma totală pe care acestea o pot primi nu poate fi mai mică decât valoarea contribuțiilor plătite, după scăderea penalităților de transfer și a comisioanelor legale.

Toate tipurile de pensie descrise mai sus sunt plătite lunar, prin mandat poștal sau prin transfer bancar în contul curent personal sau în contul de card al beneficiarului, în funcție de preferința acestuia.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Stagiu complet de cotizare:** perioada de timp în care asigurații au **realizat stagiul de cotizare** pentru a putea beneficia de pensie pentru limită de vârstă, pensie anticipată sau pensie anticipată parțială. Este stabilit prin lege, diferențiat pentru femei și pentru bărbați.
- **Asigurat în sistemul de pensii:** persoana fizică pentru care angajatorul este obligat să rețină și să plătească contribuția de asigurări sociale, o persoană care realizează venituri din activități independente sau drepturi de proprietate intelectuală sau, în alte cazuri, persoana care achită contribuția de asigurări sociale pe baza unui contract voluntar de asigurări sociale.
- **Locuri de muncă în condiții deosebite:** locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe toată durata timpului normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților.
- **Locuri de muncă în condiții speciale:** locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe durata a cel puțin 50 % din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere pentru acordarea pensiei pentru limita de vârstă/pensie anticipată/pensie anticipată parțială](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkurile de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Aceste site-uri nu aparțin Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Pensia pentru limită de vârstă](#)
- [Pensia anticipată](#)
- [Pensia anticipată parțială](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Pensionarea în străinătate: drepturile dumneavoastră în străinătate ca cetățean UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Casa Națională de Pensii Publice (CNPP)

Str. Latină nr. 8, sector 2

020793 București

România

Tel. + 40 800826727

<https://www.cnpp.ro/home>

[Casele județene de pensii publice](#)

Pensia de urmaș

Acest capitol oferă informații despre beneficiile cuvenite, în anumite condiții, copiilor sau soțului supraviețuitor ai/al unei persoane decedate, dacă aceasta era pensionară sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.

Beneficiile descrise sunt:

- Pensia de urmaș;
- Ajutorul de deces.

În ce situații pot să cer beneficii?

Pensia de urmaș se cuvine copiilor și soțului supraviețuitor, dacă susținătorul decedat era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea oricărui tip de pensie acordată din sistemul public de pensii.

Ajutorul de deces se acordă atât în cazul decesului unei persoane asigurate sau al unui pensionar al sistemului public de pensii, cât și în cazul decesului membrilor de familie aflați în întreținerea acestora, care nu au un drept propriu de asigurări sociale.

Beneficiarul acestui ajutor este o singură persoană, care dovedește că a plătit cheltuielile ocazionate de deces și care poate fi soțul supraviețuitor, copilul, părintele, tutorele sau, în lipsa acestora, oricare altă persoană care dovedește suportarea cheltuielilor.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Primesc necondiționat pensie de urmaș copiii care au vârsta de până la 16 ani.

Copiii între 16 și 26 de ani au dreptul la pensie de urmaș până la data absolvirii studiilor, dacă urmează o formă de învățământ.

Copiii urmași, cu vârsta de peste 26 de ani, primesc pensie pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit fie înainte de a împlini vârsta de 16 ani, fie în timp ce își continuau studiile, dar înainte de vârsta de 26 de ani.

Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș indiferent de vârstă, în următoarele situații:

- pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an;
- dacă decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale și dacă supraviețuitorul nu realizează venituri sau dacă nivelul acestora este sub un anumit plafon, care este de 2.376,15 RON în ianuarie 2023;
- dacă are în îngrijire copii cu vârsta de până la șapte ani și nu realizează venituri sau nivelul acestora este sub un anumit plafon, care este de 2.376,15 RON în ianuarie 2023;
- timp de șase luni după decesul susținătorului dacă nu îndeplinește condițiile legale pentru a obține pensia de urmaș, dar în această perioadă nivelul veniturilor sale este sub un anumit plafon, care este de 2.376,15 RON în ianuarie 2023.

Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș la vârsta standard de pensionare, dacă durata căsătoriei cu persoana decedată a fost de cel puțin 15 ani. În cazul în care durata căsătoriei a fost de cel puțin 10 ani, soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, însă cuantumul acesteia este redus cu 0,5 % pentru fiecare lună în minus față de cei 15 ani (6 %/an).

Soțul supraviețuitor aflat într-una din situațiile de mai sus pierde dreptul la pensie de urmaș dacă se recăsătorește.

Soții supraviețuitori care au dreptul la o pensie proprie, dar îndeplinesc și condițiile pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat, pot opta pentru cea mai avantajoasă pensie.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Pensia de urmaș

Pensia de urmaș este calculată ca procent din:

- pensia pentru limită de vârstă sau din pensia pentru limită de vârstă cu vârsta standard redusă, în cazul în care persoana decedată a beneficiat sau i s-ar fi convenit o pensie pentru limită de vârstă;
- pensia de invaliditate de gradul I, în cazul în care persoana decedată a beneficiat de o pensie de invaliditate, o pensie anticipată sau o pensie anticipată parțială sau i s-ar fi convenit oricare dintre aceste tipuri de pensie.

Procentul aplicat la calcularea pensiei de urmaș depinde de numărul de urmași îndreptățiți ai persoanei decedate și este de 50 % pentru un urmaș, 75 % pentru doi urmași și 100 % pentru trei sau mai mulți urmași.

Pensia de urmaș pentru copiii orfani de ambii părinți se stabilește prin însumarea drepturilor de pensie de urmaș, calculate după fiecare părinte.

Pensiile de urmaș mai mari de 2.000 RON sunt supuse impozitului pe venit. Acesta se calculează numai pentru partea din pensie care depășește 2.000 RON și, după caz, după deducerea contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Cererea pentru pensia de urmaș se depune, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor specifice pentru aceasta, la casa teritorială de pensii pe a cărei rază își are domiciliul solicitantul.

Pensia de urmaș este plătită lunar, prin mandat poștal sau prin transfer bancar în contul curent personal sau în contul de card al beneficiarului, în funcție de preferința acestuia.

Dacă persoana decedată a participat la un fond de pensii administrat privat și decesul acesteia a avut loc înainte de a avea dreptul la pensia privată, urmașilor îndreptățiți, numiți beneficiari, li se deschide câte un cont la ultimul fond de pensii la care a contribuit persoana decedată, în care se transferă activele convenite fiecăruia.

Beneficiarii pot primi o plată unică sau plăți eșalonate în rate timp de maximum cinci ani, fără a datora penalități, dacă nu participă ei înșiși la un fond de pensii administrat privat. În cazul în care urmașii participă la un astfel de fond, aceștia au dreptul să-și cumuleze conturile la un singur fond de pensii.

Ajutorul de deces

Cuquantumul ajutorului de deces se stabilește anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

În ianuarie 2023, ajutorul de deces a fost:

- 6.789 RON în cazul decesului asiguratului sau pensionarului;
- 3.395 RON în cazul decesului unui membru de familie al asiguratului sau al pensionarului.

În funcție de statutul persoanei decedate, ajutorul de deces se acordă la cerere, pe baza certificatului de deces, de la:

- casa teritorială de pensii, în cazul decesului pensionarilor sau persoanelor asigurate (cu excepția persoanelor fără loc de muncă) sau al unui membru de familie al acestora;
- agenția teritorială de ocupare a forței de muncă, în cazul decesului șomerilor sau al unui membru de familie al acestora.

Ajutorul de deces se achită în 3 zile de la solicitare.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Asigurat în sistemul de pensii:** persoana fizică pentru care angajatorul este obligat să rețină și să plătească contribuția de asigurări sociale, persoana care realizează venituri din activități independente sau drepturi de proprietate intelectuală sau, în alte cazuri, persoana care achită contribuția de asigurări sociale, în nume propriu prin intermediul unui contract voluntar de asigurări sociale.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere pentru acordarea pensiei de urmaș](#)
- [Cerere pentru acordarea ajutorului de deces](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkurile de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Aceste site-uri nu aparțin Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Pensia de urmaș](#)
- [Ajutorul de deces](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Ajutor de înmormântare: drepturile dumneavoastră în străinătate în calitate de cetățean al UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Casa Națională de Pensii Publice (CNPP)

Str. Latină nr. 8, sector 2

020793 București

România

Tel. + 40 800826727

<https://www.cnpp.ro/home>

[Casele județene de pensii publice](#)

[Agențiile județene de ocupare a forței de muncă](#)

Asistența socială

Ajutorul social

Acest capitol oferă informații despre beneficiile oferite familiilor și persoanelor singure care au venituri mai mici decât venitul minim garantat.

Beneficiul descris este: Ajutorul social.

În ce situații pot să cer beneficii?

Ajutorul social se acordă persoanelor singure sau familiilor cu reședința legală în România dacă venitul net lunar al persoanei singure sau al familiei este mai mic decât venitul minim garantat.

Beneficiază de ajutor social și persoanele fără domiciliu sau reședință și fără locuință aflate în situație de nevoie, pe baza declarației pe propria răspundere că nu au mai solicitat ajutorul social de la alte primării.

Persoanele fără locuință beneficiază de ajutor social numai pe perioada în care se află în evidența serviciilor publice de asistență socială din cadrul comunei/orașului/sectorului în care locuiesc.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Pentru a primi ajutorul social, atât familiile, cât și persoanele singure cu vârsta de peste 18 ani al căror venit net lunar este mai mic decât venitul minim garantat nu trebuie să dețină bunuri sau proprietăți precum:

- clădiri sau alte spații locative în afara locuinței proprii;
- terenuri din jurul locuinței și curtea aferentă și alte terenuri intravilane care depășesc 1.000 metri pătrați (mp) în zona urbană și 2.000 mp în zona rurală;
- autoturism(autoturisme) și/sau motocicletă(motociclete) cu o vechime mai mică de 10 ani, cu excepția celor adaptate pentru persoanele cu handicap sau destinate transportului acestora;
- mai mult de un autoturism/o motocicletă cu o vechime mai mare de 10 ani;
- vehicule: autoutilitare, autocamioane de orice tip, cu sau fără remorci, rulote, autobuze, microbuze;
- șalupe, bărci cu motor, scutere de apă, iahturi, cu excepția bărcilor necesare pentru uzul persoanelor care locuiesc în Rezervația Biosferei „Delta Dunării”.
- utilaje agricole: tractor, combină autopropulsată;
- utilaje de prelucrat lemnul: gater sau alte utilaje de prelucrat lemnul acționate hidraulic, mecanic sau electric;
- depozite bancare cu valoare de peste 3.000 RON, exceptând dobânda;
- suprafețe de teren, animale și păsări a căror valoare netă de producție anuală depășește suma de 1.000 EUR pentru persoana singură, respectiv 2.500 EUR pentru o familie;
- altele, cuprinse în lista bunurilor ce conduc la excluderea acordării ajutorului social, și care sunt enumerate în anexa 4 a Hotărârii Guvernului nr. 50 din 19 ianuarie 2011.

Titularul ajutorului social are obligația să comunice primarului, în scris, orice modificare cu privire la domiciliu, venituri și numărul membrilor familiei, în termen de 15 zile de la data la care a intervenit modificarea.

Pentru a primi ajutorul social, unul sau mai mulți membrii ai familiei beneficiare care sunt majori, apti de muncă și care nu urmează o formă de învățământ la cursuri de zi, au obligația de a presta lunar, la solicitarea primarului, acțiuni sau lucrări de interes local. În cazul în care una dintre aceste persoane își pierde temporar sau definitiv capacitatea de

muncă, obligația de a presta munca de interes local poate fi transferată altor persoane din familie, cu acordul primarului.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Suma acordată ca ajutor social unei persoane singure sau unei familii reprezintă diferența dintre nivelul lunar al venitului minim garantat și venitul net lunar al persoanei singure sau al familiei.

Nivelul lunar al venitului minim garantat depinde de numărul persoanelor dintr-o familie și de valoarea indicatorului social de referință (ISR), care este de 525,5 RON la 1 ianuarie 2023.

Nivelul lunar al venitului minim garantat este calculat astfel:

Numărul de persoane	Venitul minim garantat raportat la ISR	Suma în lei
1 persoană	0,283 ISR	149 RON
2 persoane	0,510 ISR	269 RON
3 persoane	0,714 ISR	376 RON
4 persoane	0,884 ISR	465 RON
5 persoane	1,054 ISR	554 RON

Pentru fiecare altă persoană peste numărul de cinci persoane care face parte dintr-o familie, venitul minim garantat lunar crește cu 0,073 ISR (38,36 RON).

Valoarea minimă a ajutorului social este de 10 RON pe lună.

La stabilirea venitului net lunar al persoanei singure sau al familiei se iau în considerare toate veniturile pe care persoana, respectiv membrii familiei le-au realizat în luna dinaintea depunerii cererii. Aceste venituri le includ și pe cele care provin din drepturi de asigurări sociale de stat, ca de exemplu pensiile, indemnizațiile de șomaj, indemnizații, alocații și ajutoare cu caracter permanent, obligații legale de întreținere și alte creanțe legale.

Nu se iau în considerație alocația pentru susținerea familiei, alocația de stat pentru copii, bugetul personal complementar, stimulentele educaționale pentru încurajarea participării la educația preșcolară a copiilor provenind din familii defavorizate, bursele de studiu, bursele vocaționale, sumele acordate copiilor cu nevoi educaționale speciale, stimulente pentru învățare și sprijinul financiar acordat elevilor în cadrul Programului național de protecție socială „Bani de liceu”, sume ocazionale acordate din bugetul statului sau bugetele locale cu titlu de compensare sau sprijin financiar extraordinar pentru situații excepționale, precum și veniturile obținute din activitățile cu caracter ocazional desfășurate de lucrătorii zilieri.

Persoanele care sunt apte de muncă, dar nu au venituri din salarii sau din alte activități sunt luate în considerare la stabilirea numărului membrilor de familie pe baza căruia se calculează venitul net lunar al familiei numai dacă dovedesc că sunt în evidența agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și nu au refuzat un loc de muncă sau participarea la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională oferite de agenție.

Refuzul unei oferte de loc de muncă sau refuzul de a lua parte la un curs de formare profesională în vederea ocupării unui loc de muncă, la cursuri de calificare/reprofesionalizare oferite de agențiile teritoriale de ocupare a forței de muncă determină încetarea dreptului la ajutor social. În acest caz, familia sau persoana respectivă poate solicita din nou ajutorul după o perioadă de 12 luni de la data deciziei de încetare a dreptului la ajutor social.

Beneficiarii își pot păstra eligibilitatea pentru ajutorul social pe o perioadă de șase luni de la începutul încadrării în muncă dacă raporturile de muncă durează o perioadă de cel puțin 24 de luni.

Pentru a obține ajutor social, persoana singură sau reprezentantul familiei trebuie să depună un dosar format dintr-o cerere, o declarație pe propria răspundere și actele care dovedesc componența familiei și veniturile membrilor acesteia, dacă este cazul. Dosarul se depune la primarul localității/sectorului unde locuiește persoana singură sau familia.

Primarul dispune efectuarea unei anchete sociale în cel mult 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii și apoi emite o dispoziție de acordare sau de respingere a ajutorului social în termen de 10 zile lucrătoare de la încheierea anchetei sociale.

În cazul în care se emite dispoziția de acordare, ajutorul social se plătește începând cu luna următoare depunerii cererii prin mandat poștal, în cont curent personal sau în cont de card, în funcție de preferința beneficiarului.

După stabilirea acestui drept, primarii dispun efectuarea de anchete sociale o dată la 6 luni sau ori de câte ori este nevoie.

Beneficiarul unic al ajutorului social, precum și membrii familiei acestuia care beneficiază de ajutor social sunt persoane asigurate în sistemul de asigurări sociale de sănătate, dar scutite de la plata contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Indicator social de referință (ISR):** unitatea exprimată în lei pe baza căreia se calculează diferite beneficii sociale în România, printre care și ajutorul social.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere și declarație pe propria răspundere pentru acordarea ajutorului social](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkurile de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Aceste site-uri nu aparțin Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Legea privind venitul minim garantat](#)
- [Servicii de ajutor social](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Trebuie contactată primăria satului/orașului în care locuiți. Locuitorii din București trebuie să contacteze primăria sectorului în care locuiesc.

Îngrijirea pe termen lung

Acest capitol oferă informații despre prestațiile sociale și serviciile sociale oferite persoanelor cu handicap și persoanelor vârstnice care au nevoie de îngrijire pe termen lung.

Îngrijirea pe termen lung este cea oferită unei persoane pentru ca aceasta să-și poată satisface cerințele firești ale vieții cotidiene, pentru o perioadă mai mare de 60 zile.

Serviciile sociale descrise sunt:

- Îngrijirea la domiciliu;
- Îngrijirea în centre de zi de asistență și recuperare;
- Îngrijirea în centre rezidențiale.

Beneficiile sociale descrise sunt:

- Indemnizația pentru persoanele cu handicap;
- Indemnizația de însoțitor.

În ce situații pot să cer beneficii?

Beneficiile de îngrijire pe termen lung se acordă persoanelor cu handicap. Persoanele cu handicap sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața socială, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale.

În funcție de gradul și tipul de handicap, o persoană poate beneficia de îngrijire la domiciliu din partea unui asistent personal (sau de o indemnizație de însoțitor acordată ca alternativă la asistentul personal), îngrijire în centre de zi și servicii în ambulatoriu în Centrele de Servicii de Recuperare Neuromotorie de Tip Ambulatoriu (CSRNA) sau îngrijire în centre rezidențiale.

Persoanele vârstnice (persoanele care au atins vârsta standard de pensionare) au dreptul la asistență socială în conformitate cu situația sociomedicală și resursele economice ale acestora. Acestea au dreptul la îngrijire la domiciliu, îngrijire în centre de zi și îngrijire în centre rezidențiale. Nevoile persoanelor vârstnice aflate în situația de a-și fi pierdut total sau parțial autonomia sunt stabilite pe baza grilei naționale care prevede criteriile gradelor de dependență. Criteriile pentru clasificarea în grade de dependență se bazează pe Clasificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății stabilită de Organizația Mondială a Sănătății.

Prin dependență se înțelege situația unei persoane care, ca rezultat al pierderii autonomiei din cauze fizice, psihice sau mentale, necesită ajutor semnificativ și/sau îngrijire pentru a realiza activitățile de bază ale vieții de zi cu zi.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Au dreptul la îngrijire pe termen lung copiii și adulții cu handicap care îndeplinesc următoarele condiții:

- Sunt fie cetățeni români, fie cetățeni ai unor alte state sau apatrizi, cu domiciliul sau reședința în România.
- Sunt încadrați într-un grad și tip de handicap. Gradele de handicap sunt: ușor, mediu, accentuat și grav. Tipurile de handicap sunt: fizic, vizual, auditiv, surdocecitate, somatic, mintal, psihic, HIV/SIDA, asociat, boli rare.
- Pot beneficia de serviciile unui asistent personal profesionist la domiciliul acestuia; adultul cu handicap grav sau accentuat nu trebuie să dispună de spațiu de locuit și nu trebuie să realizeze venituri mai mari decât salariul mediu pe economie.

- Li s-a recomandat o formă de servicii de sprijin de către Comisia pentru Evaluarea Persoanelor Adulte cu Dizabilități.

Au dreptul la îngrijire temporară sau permanentă, după caz, persoanele cu vârsta peste vârsta standard de pensionare și care se află într-una dintre următoarele situații:

- Nu au familie sau nu se află în întreținerea unei sau unor persoane obligate la aceasta.
- Nu au locuință și nici posibilitatea de a-și asigura condițiile de locuit pe baza resurselor proprii.
- Nu realizează venituri proprii sau acestea nu sunt suficiente pentru asigurarea îngrijirii necesare.
- Nu se pot gospodări singure sau necesită îngrijire specializată.
- Se află în imposibilitatea de a-și asigura nevoile sociomedicale, datorită unei boli ori stării fizice sau psihice.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Îngrijirea la domiciliu

Atât persoanele cu handicap, cât și persoanele vârstnice aflate în nevoie, pot solicita servicii de îngrijire personală acordate la domiciliu, de către îngrijitori formali sau informali.

Pentru oferirea de îngrijire la domiciliu persoanelor vârstnice dependente, consiliile locale pot angaja personal pe baza unei plăți pe oră, cu fracțiune de normă sau cu normă întreagă, în funcție de perioada de îngrijire necesară.

Soțul și rudele care au în îngrijire o persoană vârstnică dependentă pot beneficia de program de muncă lunar redus la o jumătate de normă. Bugetul local plătește drepturile salariale pentru cealaltă jumătate de normă.

Serviciile comunitare oferite persoanelor vârstnice la domiciliu sunt:

- activități de bază din viața de zi cu zi, în special: asigurarea igienei personale, îmbrăcarea și dezbrăcarea, hrănirea și hidratarea, asigurarea igienei eliminării, transferul și mobilizarea, deplasarea în interiorul locuinței, comunicarea;
- activități importante din viața de zi cu zi, în special: pregătirea mâncării, cumpărăturile, întreținerea locuinței și spălarea rufelor, facilitarea deplasărilor în aer liber, administrarea și gestionarea proprietății, însoțirea și socializarea;
- servicii de reabilitare și de adaptare a mediului: mici îmbunătățiri, reparații etc.;
- servicii de reabilitare: fizioterapie, gimnastică medicală, terapie ocupațională, psihoterapie, psihopedagogie, logoterapie, podiatrie etc.
- servicii medicale sub forma consultațiilor și îngrijirii medicale la domiciliu sau în instituții medicale, consultații și servicii stomatologice, administrarea medicamentelor, furnizarea de materiale sanitare și dispozitive medicale (în conformitate cu legea asigurărilor sociale de sănătate).

Persoanele vârstnice care dispun de venituri proprii au obligația să plătească lunar o contribuție de întreținere dacă primesc îngrijiri la domiciliu. Sumele sunt stabilite de către autoritățile locale, respectiv de către furnizorul de servicii sociale, de la caz la caz, în urma unei evaluări complexe bazate pe costul mediu lunar al serviciilor sociale, precum și pe venitul persoanei vârstnice și, după caz, al reprezentanților săi legali.

Adultul cu handicap vizual grav poate alege între a avea un asistent personal sau a primi o indemnizație de însoțitor (descrișă mai jos).

Îngrijirea în centre de zi de asistență și recuperare

Persoanele cu handicap pot beneficia de servicii de îngrijire și protecție oferite în centre de zi. Acestea oferă servicii sociale, medicale, educaționale etc.

Serviciile comunitate furnizate persoanelor vârstnice în centre de zi de asistență și recuperare sunt, după caz:

- activități de bază din viața de zi cu zi, în special: asigurarea igienei personale, îmbrăcarea și dezbrăcarea, hrănirea și hidratarea, asigurarea igienei eliminării, transferul și mobilizarea, deplasarea în interiorul locuinței, comunicarea;
- activități importante din viața de zi cu zi, în special: pregătirea mâncării, cumpărăturile, întreținerea locuinței și spălarea rufelor, facilitarea deplasărilor în aer liber, administrarea și gestionarea proprietății, însoțirea și socializarea;
- servicii de reabilitare: fizioterapie, gimnastică medicală, terapie ocupațională, psihoterapie, psihopedagogie, logoterapie, podiatrie etc;
- consiliere și informare psihosocială, consiliere juridică, socializare și recreere, organizare și implicare în comunitate și activități culturale, asistență și sprijin pentru familia persoanei în vârstă, sprijin pentru activități administrative și gestionarea proprietății;
- linie telefonică de urgență;
- furnizarea de alimente, ajutor material;
- servicii de asistență medicală primară și de specialitate.

Serviciile comunitare consiliere sunt furnizate gratuit de asistenți sociali, ca drept fundamental al persoanelor vârstnice.

Îngrijirea în centre rezidențiale

Persoanele cu handicap au dreptul de asemenea la servicii de îngrijire în cadrul centrelor rezidențiale. Acestea sunt cele în care persoanele cu handicap sunt găzduite cel puțin 24 ore. Cu excepția centrelor rezidențiale de criză și a locuințelor protejate, admiterea persoanei cu handicap într-un centru rezidențial se face doar în cazul în care acestea nu i se pot asigura protecția și îngrijirea la domiciliu.

Persoanele cu handicap care primesc îngrijiri în centrele rezidențiale trebuie să plătească o contribuție lunară care este de 900 RON.

Persoanele vârstnice aflate în nevoie au dreptul la îngrijirea temporară sau permanentă într-un cămin pentru persoane vârstnice, în cluburi pentru vârstnici, case de îngrijire temporară, apartamente și locuințe sociale, precum și altele asemenea.

Serviciile furnizate persoanelor vârstnice în centrele rezidențiale sunt:

- servicii sociale, constând în ajutor legat de gospodărire, consiliere juridică și administrativă, modalități de prevenire a marginalizării sociale și reintegrare socială în legătură cu eficacitatea psihică;
- servicii sociomedicale, constând în asistența pentru menținerea sau reabilitarea capacităților fizice sau intelectuale, oferirea de programe de terapie ocupațională, sprijin pentru asigurarea igienei corporale;
- servicii medicale, constând în consultații și tratamente, la cabinetul medical, în instituții medicale sau la patul pacientului dacă acesta este imobilizat, servicii de îngrijire-înfirmierie, asigurare pentru medicamente, furnizarea dispozitivelor medicale, consultații și servicii stomatologice.

Următoarele criterii de prioritate sunt luate în considerare pentru admiterea unei persoane vârstnice într-un cămin de bătrâni:

- Necesită îngrijire medicală permanentă deosebită care nu poate fi asigurată la domiciliu.
- Nu se poate gospodări singură.
- Este lipsită de susținători legali sau aceștia nu pot să își îndeplinească obligațiile datorită stării de sănătate sau situației economice și a sarcinilor familiale.

- Nu are locuință și nu realizează venituri proprii.

Dacă realizează venituri sau au susținători legali, persoanele vârstnice care primesc îngrijiri în centre rezidențiale trebuie să plătească lunar o contribuție de întreținere stabilită pe baza costului mediu lunar de întreținere stabilit anual de consiliile locale și/sau județene, precum și a venitului persoanei vârstnice și, după caz, al reprezentanților săi legali.

Indemnizația pentru persoanele cu handicap

Indiferent de venituri, persoanele cu handicap beneficiază de indemnizație lunară și de buget personal complementar lunar.

Indemnizația lunară este de:

- 419 RON pentru adultul cu handicap grav;
- 317 RON pentru adultul cu handicap accentuat.

Bugetul personal complementar lunar este de:

- 179 RON pentru adultul cu handicap grav;
- 132 RON pentru adultul cu handicap accentuat;
- 72 RON pentru adultul cu handicap mediu.

Familia sau reprezentatul legal al copilului cu handicap grav, accentuat or mediu beneficiază de asemenea de bugetul personal complementar lunar pe perioada în care îl are în îngrijire, supraveghere și întreținere, egal cu:

- 359 RON pentru copilul cu handicap grav;
- 210 RON pentru copilul cu handicap accentuat;
- 72 RON pentru copilul cu handicap mediu.

Indemnizația de însoțitor

Adultul cu handicap vizual grav poate alege între a avea un asistent personal sau a primi indemnizație de însoțitor. Însoțitorul personal poate primi un salariu net plătit din fonduri publice începând de la suma de 1.898 RON pe lună pe baza unui contract individual de muncă. Valoarea indemnizației este de 1.898 RON în 2023.

Adultul cu handicap grav care are și calitatea de pensionar de invaliditate gradul I poate opta între a avea un asistent personal sau a primi indemnizația pentru însoțitor acordată de sistemul public de pensii, indemnizație reprezentând 80 % din valoarea unui punct de pensie, respectiv 1.428 RON din ianuarie 2023. Dreptul la această indemnizație se menține și după trecerea la pensia pentru limită de vârstă.

Cererile pentru obținerea prestațiilor de îngrijire pe termen lung se depun la serviciile specializate din cadrul primăriilor localităților, a administrațiilor județelor în care solicitantul își are domiciliul sau la agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială, după caz.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Asistent personal profesionist:** persoana fizică atestată care asigură la domiciliul său îngrijirea și protecția adultului cu handicap grav sau accentuat care nu are un spațiu de locuit, nu obține niciun venit sau obține un venit de până la salariul mediu pe economie.
- **Bugetul personal complementar:** stabilește limitele cheltuielilor personale din cursul unei luni, în funcție de gradul de handicap, pentru plata taxei de abonament radio/TV, a abonamentului telefonic cu impulsuri incluse și a taxei pentru abonamentul la curentul electric.
- **Însoțitor:** persoana care acompaniază persoana cu handicap și care beneficiază de drepturi în condițiile prevăzute de lege.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere de solicitare a prestațiilor sociale și a facilităților pentru copii](#)
- [Exemplu de cerere pentru acordarea serviciilor de îngrijire la domiciliul persoanelor vârstnice](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkurile de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Aceste site-uri nu aparțin Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Legea privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap](#)
- [Legea privind asistența socială a persoanelor vârstnice](#)
- [Acte necesare pentru căminul de persoane vârstnice](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Direcțiile de asistență socială din cadrul primăriei localității sau autoritățile județului în care locuiți sau agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială, după caz.

Șomajul

Șomajul

Acest capitol oferă informații despre prestațiile la care aveți dreptul în România dacă vă pierdeți locul de muncă din motive independente de dumneavoastră sau dacă nu găsiți un loc de muncă timp de 60 de zile după absolvirea unei instituții de învățământ sau dacă.

Beneficiul descris este: Indemnizația de șomaj.

În ce situații pot să cer beneficii?

Pot fi asigurate pentru indemnizație de șomaj următoarele categorii de persoane cu domiciliul sau reședința în România:

- Cetățeni români care sunt angajați sau care obțin venituri în România;
- Cetățeni români care lucrează în străinătate;
- Cetățeni străini sau apatrizi care, pe perioada în care își au domiciliul sau reședința în România sunt angajați sau obțin venituri.

Pensionarii care lucrează nu beneficiază de asigurare.

Regimul este obligatoriu pentru toți angajații, cu excepția pensionarilor care lucrează. Aceasta include angajații ale căror salarii provin de la angajatori români și de la angajatori din UE/SEE sau Elveția, cu condiția ca legislația română să fie aplicată în cazul veniturilor provenite din afara României; și angajații cu reședința în România și ai căror angajatori se află în țări ce nu intră sub incidența legislației europene privind securitatea socială. Alte categorii (funcționarii publici; persoanele care își desfășoară activitatea în funcții electivă; membrii ONG-urilor, membrii cooperativilor și administratorii) sunt de asemenea asigurate în mod obligatoriu.

Următoarele categorii de persoane cu domiciliul sau reședința în România se pot asigura voluntar pentru indemnizație de șomaj:

- Asociații unici, asociații, administratorii, întreprinzătorii individuali înregistrați, întreprinzătorii persoane fizice, titulari ai întreprinderilor individuale, membrii întreprinderilor familiale;
- Cetățenii români care lucrează în străinătate, care nu intră sub incidența regimului obligatoriu;
- Persoanele care generează venit din activități desfășurate conform legii și care nu se află în una dintre situațiile menționate mai sus.

Contractul de asigurare pentru șomaj pentru categoriile de persoane de mai sus trebuie încheiat cu agenția de ocupare a forței de muncă în a cărei zonă de activitate își are domiciliul sau reședința persoana în cauză.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Pentru a putea beneficia de indemnizație de șomaj, trebuie să îndepliniți următoarele condiții obligatorii:

- să aveți domiciliul sau reședința legală în România;
- să nu aveți un loc de muncă din motive independente de dumneavoastră;
- să nu aveți venituri sau să aveți un venit din activități autorizate conform legii mai mic decât valoarea indicatorului social de referință (ISR);
- să fiți apt(ă) de muncă;
- să aveți vârsta cuprinsă între 16 ani și vârsta legală pentru pensionare;
- să fiți disponibil(ă) pentru recrutare și în căutarea activă a unui loc de muncă;

- să vă înregistrați la una dintre agențiile teritoriale de ocupare a forței de muncă în a cărei zonă de activitate aveți domiciliul sau, după caz, reședința, dacă ați avut ultimul loc de muncă sau ați obținut venituri în acea localitate de reședință;
- să cereți acordarea indemnizației de șomaj în maximum 12 luni de când v-au încetat raporturile de muncă, de serviciu, de mandat etc.

De asemenea, șomerii înregistrați la agenția teritorială de ocupare a forței de muncă trebuie să fi contribuit la sistemul de asigurări de șomaj timp de cel puțin 12 luni din cele 24 de luni care preced momentul solicitării indemnizației de șomaj.

Această condiție nu se aplică absolvenților unei instituții de învățământ (sau ai unei școli speciale pentru persoanele cu dizabilități) care sunt în vârstă de cel puțin 16 ani și care nu au reușit să-și găsească un loc de muncă potrivit cu pregătirea profesională timp de 60 zile de la data absolvirii (criteriu temporar valabil doar pentru prima categorie de absolvenți).

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Indemnizația de șomaj este calculată luând în considerare valoarea indicatorului social de referință (ISR), veniturile persoanei asigurate pentru șomaj și stagiul de cotizare la sistemul de asigurări de șomaj.

Valoarea ISR este de 525,5 RON la 1 ianuarie 2023.

Cuantumul indemnizației de șomaj este plătit lunar, după cum urmează:

Stagiul de cotizare	Tipul de șomer	Procentaj din ISR	Indemnizația lunară
Cel puțin un an	Asigurat în sistemul de asigurări de șomaj	100 %	525,5 RON
Nu se aplică	Absolvent	50 %	262,75 RON

Această indemnizație crește dacă șomerul a contribuit la sistemul de asigurări de șomaj timp de cel puțin trei ani. Un anumit procent calculat pe baza mediei salariului de bază lunar brut din ultimele 12 luni de contribuție se adaugă la indemnizația de șomaj astfel:

Stagiul de cotizare	Procentul adăugat
Între 3 și 4 ani	3 %
Între 5 și 9 ani	5 %
Între 10 și 19 de ani	7 %
Peste 20 de ani sau mai mult	10 %

Plata indemnizației de șomaj se face lunar, pentru o perioadă cuprinsă între 6 și 12 luni, în funcție de durata stagiului de cotizare realizat în sistemul asigurărilor pentru șomaj, astfel:

- 6 luni pentru persoanele care au contribuit cel puțin 1 an;
- 9 luni pentru persoanele care au contribuit cel puțin 5 ani;
- 12 luni pentru persoanele care au contribuit cel puțin 10 ani.

Absolvenții cu vârsta peste 16 ani care nu găsesc un loc de muncă în următoarele 60 zile după absolvirea unei instituții de învățământ primesc indemnizație de șomaj timp de 6 luni.

Plata indemnizației de șomaj încetează, printre altele, la data la care șomerul refuză nejustificat un loc de muncă conform cu pregătirea sau nivelul studiilor acestuia, sau la data plecării din țară a beneficiarului pentru o perioadă mai mare de 3 luni.

Plata indemnizației de șomaj se suspendă, printre altele, dacă beneficiarul nu se prezintă lunar sau ori de câte ori este solicitat la agenția pentru ocuparea forței de muncă la care este înregistrat, pentru a primi sprijin în obținerea unui loc de muncă.

Pentru a beneficia de indemnizația de șomaj, trebuie să depuneți cerere la agenția pentru ocuparea forței de muncă de care aparțineți în maximum 12 luni de când v-au încetat raporturile de muncă, de serviciu, de mandat etc.

Indemnizația de șomaj este plătită prin intermediul băncilor sau al oficiilor poștale.

Aceasta nu este supusă regimului de impozit pe venit.

Explicații ale termenilor folosiți

- **Indicator social de referință:** unitatea exprimată în lei pe baza căreia se calculează indemnizațiile și celelalte prestații pentru șomaj. Valoarea acestuia se poate modifica prin hotărârea guvernului, în funcție de indicele de creștere a prețurilor de consum prognozat pentru anul la care se referă/anul anterior.
- **Indemnizație de șomaj:** o compensație parțială a veniturilor asiguratului ca urmare a pierderii locului de muncă sau a veniturilor absolvenților instituțiilor de învățământ care nu și-au putut găsi un loc de muncă.
- **Stagiu de cotizare:** perioada în care o persoană este asigurată în mod obligatoriu sau voluntar în baza sistemului de asigurări de șomaj.
- **Persoane asigurate:** persoana fizică care realizează venituri, potrivit legii, și este asigurată în mod obligatoriu sau voluntar în baza sistemului de asigurări de șomaj.

Formulare de care s-ar putea să aveți nevoie

- [Cerere pentru acordarea indemnizației de șomaj](#)
- [Contract de asigurare pentru șomaj](#)

Cunoașteți-vă drepturile!

Linkurile de mai jos oferă mai multe informații despre drepturile și obligațiile dumneavoastră. Aceste site-uri nu aparțin Comisiei Europene și nu reprezintă poziția Comisiei Europene asupra subiectului tratat:

- [Întrebări frecvente despre șomaj, șomeri și alocația de șomaj](#)
- [Documentele necesare pentru întocmirea dosarului de cerere de alocație de șomaj](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Șomajul și asigurări sociale: drepturile dumneavoastră în străinătate ca cetățean UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

[Agențiile județene de ocupare a forței de muncă](#)

Pot conta contribuțiile anterioare din altă țară

Cum sunt calculate contribuțiile din altă țară?

Acest capitol oferă informații despre felul în care contribuțiile dumneavoastră la sistemul de beneficii sociale din altă țară din Uniunea Europeană (UE) sau din Spațiul Economic European (SEE) pot fi luate în considerare în România.

Pentru Marea Britanie, fiecare caz trebuie evaluat individual pentru a determina dacă o persoană se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 30 din Acordul de retragere și, prin urmare, se aplică Regulamentul de coordonare al UE sau dacă intră în domeniul de aplicare al situațiilor descrise în articolul 32 din Acordul de retragere și/sau intră sub incidența legislației interne și a Protocolului privind coordonarea securității sociale atașat Acordului comercial și de cooperare.

În ce situații pot să cer beneficii?

Legile statului membru al UE sau SEE în care lucrați și/sau locuiți sunt cele care vi se aplică atunci când este vorba despre sistemul de securitate socială.

Dacă ați locuit, lucrat și/sau plătit contribuții la sistemul de securitate socială din altă țară UE sau din SEE, iar acum locuiți și/sau lucrați în România, perioadele de timp în care ați contribuit în altă țară pot fi luate în considerare atunci când se calculează beneficiile sociale la care aveți dreptul în România.

Ce condiții trebuie să îndeplinesc?

Posibilitatea de a lua în considerare contribuțiile plătite în altă țară UE sau SEE se aplică în cazul următoarelor beneficii sociale în România:

- prestații de boală;
- prestații de maternitate;
- șomaj;
- prestații familiale (alocații pentru copii, indemnizații pentru creșterea copilului);
- beneficii în caz de invaliditate;
- accidente de muncă și boli profesionale;
- pensii (pentru limita de vârstă și de urmaș).

Contribuțiile plătite în altă țară nu se iau în considerare pentru acordarea ajutorului social, care este stabilit pe baza venitului solicitantului.

La ce beneficii am dreptul și cum le pot obține?

Atunci când solicitați beneficii sociale în România pe baza contribuțiilor dintr-o altă țară UE sau din SEE autoritățile din România trebuie să comunice cu instituțiile țării respective. Felul în care contribuțiile sunt luate în considerare în România este stabilit de [regulamentele pentru coordonarea securității sociale a UE](#).

În funcție de solicitare, vor fi cerute de către autoritățile române anumite documente care să ateste contribuția dumneavoastră la sistemul de securitate socială din altă țară.

Mai multe informații despre posibilele documente necesare și despre felul în care contribuțiile dintr-o altă țară sunt luate în considerare în România sunt disponibile în [ghidul privind dispozițiile UE în domeniul securității sociale](#).

Explicații ale termenilor folosiți

- **Spațiul Economic European (SEE):** include toate țările UE și Norvegia, Islanda și Liechtenstein, care au semnat acordul privind crearea SEE. Acest acord se aplică de la 1 ianuarie 1994.

Cunoașteți-vă drepturile!

Mai multe informații despre drepturile dumneavoastră privind luarea în considerare a contribuțiilor dintr-o altă țară în România sunt disponibile online:

- [Ghidul privind dispozițiile UE în domeniul securității sociale](#) Drepturile dumneavoastră atunci când circulați în Uniunea Europeană
- [Ghid practic privind legislația aplicabilă lucrătorilor din UE, SEE și Elveția](#)
- [Legislația europeană și națională în domeniu](#)

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Regulamentele europene privind coordonarea sistemelor de securitate socială](#)
- [Informații pentru lucrători și pensionari](#)
- [Informații despre beneficiile de sănătate ale cetățenilor UE](#)

Ce instituții trebuie să contactez?

Casa Națională de Asigurări de Sănătate

Calea Călărașilor nr. 248, Bl. S19, sector 3
030634 București
România
Tel. + 40 800800950

Puteți contacta Casa Națională de Asigurări de Sănătate pentru legislația în vigoare și alte informații generale și casele județene de asigurări de sănătate pentru solicitarea beneficiilor.

Casa Națională de Pensii Publice

Str. Latină nr. 8, sector 2
020793 București
România
Tel. + 40 213169111
<https://www.cnpp.ro/home>

Puteți contacta Casa Națională de Pensii Publice pentru legislația în vigoare și casele județene de pensii pentru cereri legate de pensii.

Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

Str. Avalanșei nr. 20-22, sector 4
040305 București
România
Tel. + 40 213039839
<http://www.anofm.ro/>

Puteți contacta [Agentia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă](#) pentru informații generale și locuri de muncă vacante și [casele județene](#) pentru solicitarea indemnizației de șomaj.

Agencia Națională pentru Plăți și Inspectie Socială

Bd. Gheorghe Magheru nr.7, sector 1

010322 București

România

Tel: +40 213136047

<http://www.mmanpis.ro/>

Puteti contacta Agencia Națională pentru Plăți și Inspectia Socială pentru informații generale și [agentiile judetene](#) pentru cereri legate de alocația copiilor și indemnizații pentru creșterea copilului.

Ce înseamnă reședința obișnuită

Locul de reședință

Acest capitol conține informații despre criteriile pentru a determina „locul de reședință” pe care trebuie să le îndepliniți pentru a obține beneficii în România.

În ce situații pot să cer beneficii?

Locul de reședință este țara în care locuiți în mod normal și în care aveți centrul dumneavoastră de interes.

Un regulament european privind coordonarea sistemelor de securitate socială stabilește criteriile pe baza cărora instituțiile de securitate socială decid ce țară poate fi considerată locul dumneavoastră de reședință.

Aceste criterii sunt:

- durata prezenței dumneavoastră pe teritoriul țării respective, în cazul de față România;
- starea civilă și legăturile de familie;
- situația locativă și caracterul permanent sau temporar al acesteia;
- locul în care vă desfășurați activitatea profesională;
- exercitarea oricărei activități neremunerate;
- caracteristicile activității dumneavoastră profesionale;
- reședința fiscală, în funcție de care este determinată țara sau țările în care o persoană trebuie să plătească impozit pe venit.

În cazul în care situația locului dumneavoastră de reședință este neclară, instituțiile de securitate socială sunt cele care stabilesc care este aceasta pe baza criteriilor de mai sus.

Este nevoie ca locul dumneavoastră de reședință să fie România pentru a putea primi beneficii sociale în această țară. Cetățenii Uniunii Europene care nu sunt rezidenți în România, dar dețin un card european de asigurări sociale de sănătate valid pot beneficia de servicii medicale de urgență în țară.

Cunoașteți-vă drepturile!

Publicații și site-uri ale Comisiei Europene:

- [Coordonarea regimurilor de securitate socială la nivelul UE](#)

Contactați UE

În persoană

În întreaga Uniune Europeană există sute de centre de informare Europe Direct. Puteți găsi adresa centrului cel mai apropiat de dumneavoastră la: europa.eu/european-union/contact_ro

La telefon sau prin e-mail

Europe Direct este un serviciu care vă oferă răspunsuri la întrebările privind Uniunea Europeană.

Puteți accesa acest serviciu:

- apelând numărul gratuit 00 800 6 7 8 9 10 11 (unii operatori pot taxa aceste apeluri);
- apelând numărul standard: +32 22999696; sau
- prin e-mail, la: europa.eu/european-union/contact_ro

Găsiți informații despre UE

Online

Informații despre Uniunea Europeană în toate limbile oficiale ale UE sunt disponibile pe site-ul

Europa, la: europa.eu/european-union/index_ro

Publicații ale UE

Puteți descărca sau comanda publicații ale UE gratuite și contra cost la adresa: publications.europa.eu/ro/publications. Mai multe exemplare ale publicațiilor gratuite pot fi obținute contactând Europe Direct sau centrul dumneavoastră local de informare (a se vedea europa.eu/european-union/contact_ro).

Dreptul UE și documente conexe

Pentru accesul la informații juridice din UE, inclusiv la ansamblul legislației UE începând din 1952 în toate versiunile lingvistice oficiale, accesați site-ul EUR-Lex, la: eur-lex.europa.eu

Datele deschise ale UE

Portalul de date deschise al UE (data.europa.eu/euodp/ro) oferă acces la seturi de date din UE.

Datele pot fi descărcate și reutilizate gratuit, atât în scopuri comerciale, cât și necomerciale.

